

MARIESTAD

Verksamhetsplan 2017

Finskt förvaltningsområde

**Antaget av
kommunstyrelsen**

Mariestad 2016-11-28

Verksamhetsplan och budget 2017

Bakgrund

Mariestads kommun ingår i förvaltningsområdet för det finska språket sedan den 1 februari 2015. Det betyder att sverigefinnar i kommunen har särskilda rättigheter, utöver det grundskydd som lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) ger alla fem nationella minoriteter i landet. Ungefär åtta procent av kommuninvånarna har rötter i Finland.

I enlighet med kommunstyrelsens beslut (2016-06-08) gällande organisation och arbetssätt för finskt förvaltningsområde, ska en årlig verksamhetsplan och budget tas fram i dialog med samrådsgruppen. Kommunstyrelsen, som är ansvarig för finskt förvaltningsområde, beslutar om planen och budgeten.

Utgångspunkten för verksamhetsplanen är minoritetslagstiftningen och de krav som lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ställer på Mariestads kommun som finskt förvaltningsområde. De prioriterade satsningarna utgår från de önskemål och synpunkter som minoritetsrepresentanterna i samrådsgruppen framfört, liksom resultatet av den omfattande kartläggningen av de sverigefinska kommuninvånarnas behov och önskemål som gjordes under våren 2016. Även kommunens interna samverkansgrupp för finskt förvaltningsområde har konsulterats i samband med att verksamhetsplanen och budgeten tagits fram.

Verksamhetsplanen inklusive budget behandlades på finska samrådsgruppens möte 2016-11-03 och färdigställdes därefter.

Övergripande målsättning

Kommunen fortsätter att utveckla arbetet med finskt förvaltningsområde för att tillgodose de sverigefinska kommuninvånarnas rättigheter. För att uppnå bästa möjliga resultat bör arbetet vara planmässigt och långsiktigt. Målsättningen för arbetet är att finskt förvaltningsområde blir en naturlig del av kommunens arbete.

Prioriterade satsningar 2017

Då arbetet med finskt förvaltningsområde fortfarande är relativt nytt, är informationsinsatser mycket viktiga – både för att sverigefinnarna ska veta om sina egna rättigheter, men även för att kommunanställda ska känna till lagen och kunna ge bättre service. För att förbättra tillgången till finskspråkig service är personalens kompetensutveckling i det finska språket en prioriterad satsning. Under 2017 kommer kommunen även att göra en särskild satsning på finskspråkig verksamhet i förskolan, för att revitalisera och trygga det finska språkets framtid. Då Finland fyller 100 år nästa år, kommer detta även att uppmärksammas på olika sätt under året. Målet är att synliggöra och väcka intresse för finsk och sverigefinsk kultur och historia.

Förskola

I regeringens strategi för de nationella minoriteterna poängteras hur viktig förskoleverksamheten är för minoritetsspråkens fortlevnad. Inte minst i de fall barnens föräldrar själva har bristande kunskaper i språket är förskoleverksamheten speciellt viktig. Även i minoritetslagens grundskydd betonas barns rätt till sitt språk och sin kultur.

I Mariestad har det hittills inte funnits en efterfrågan på finskspråkig förskoleverksamhet, men Statistiska centralbyråns siffror från 2015 visar att det finns många barn vars vårdnadshavare potentiellt kunde vara intresserade av att deras barn kom i kontakt med finska i förskolan. Till exempel i åldersgruppen 0-4 år finns det 131 barn i Mariestad med rötter i Finland.

Under det pågående året har kommunen satsat på att informera om rätten till finskspråkig verksamhet i förskolan. Under 2017 bygger kommunen vidare på detta och arbetar för att kunna tillgodose den efterfrågan på finska i förskolan som nu har uppstått. Statsbidraget kommer därför att användas till att täcka de extra kostnader som en utökad verksamhet på finska för med sig, till exempel i form av ytterligare kompetensutveckling för personalen och eventuella arrangemang för att samla de sverigefinska barnen i en grupp.

Äldreomsorg

I behovsundersökningen som gjordes under våren 2016 var äldreomsorgen den fråga som kom upp allra mest. Vikten av finskspråkig äldreomsorg är uppenbar: det är den första generationens sverigefinnar som kanske aldrig har lärt sig svenska ordentligt eller som med stigande ålder glömmer svenskan. I slutet av

2015 fanns det 259 personer i kommunen som är 65 år eller äldre och födda i Finland. I åldersgruppen 45-64 år finns det 246 personer, vilket visar att behovet av äldreomsorg på finska kan väntas hålla i sig.

För att kunna erbjuda äldreomsorg helt eller delvis på finska är det ytterst viktigt att det finns personal inom äldreomsorgen som kan använda finska i arbetet. I detta avseende är rekryteringen och tillvaratagande av personalens kompetens mycket viktig. Kommunen kommer att ordna en kurs i finska för alla anställda som visat intresse för kompetensutveckling.

Redan 2015 startades en finskspråkig enhet på det särskilda boendet Fredslund i Hasslerör. Under 2017 kommer kommunen att arbeta för att tillgängliggöra finsk kultur på enheten. Det kan till exempel handla om att ordna evenemang eller köpa in finska ljudböcker och tidskrifter.

Även möjligheten att ordna en studiecirkel på finska kommer att utredas.

Språk och kultur

Beträffande kulturutbudet, önskades främst teater, konserter och evenemang i samband med finska helger i behovsundersökningen som gjordes under våren 2016. Andra populära alternativ var föreläsningar, filmer och utställningar.

I februari 2016 firade kommunen för första gången sverigefinnarnas dag. Kommunen kommer att fortsätta uppmärksamma dagen och flagga med den sverigefinska flaggan dagen till ära.

Kommunen kommer även i övrigt att ordna evenemang för att främja och synliggöra den sverigefinska kulturen. Arrangemangen kan ske i kommunens egen regi, eller i samarbete med andra aktörer så som de finskspråkiga föreningarna, Mariestads lokala teaterförening, Fin i Väst eller andra kommuner som ingår i finskt förvaltningsområde, inte minst Skövde kommun.

Nästa år är ett stort jubileumsår då Finland fyller 100 år. Kommunen kommer att uppmärksamma detta inom ramarna för finskt förvaltningsområde och de facto kommer de flesta kulturevenemang under året att kopplas till jubileumsåret. Den finska samrådsgruppen har tillsatt en arbetsgrupp som ansvarar för att ta fram förslag på hur kommunen kan uppmärksamma jubileet.

Exempel på tillänkta evenemang under året är ett samarbete med Mariestads teaterförening för att kunna visa finsk scenkonst, ett teaterbesök till Skövde, ett evenemang specifikt för barn och ett annat med äldre som målgrupp. I samarbete med den regionala sverigefinska satsningen Fin i Väst utreds även möjligheten att

ordna aktiviteter för att nå ut till sverigefinska ungdomar, till exempel en temadag i skolan.

Under 2016 köpte kommunen in Sverigefinska ungdomsförbundets språkpaket och paketet kommer att fortsätta delas ut under 2017.

Övergripande information och finskspråkig service

Arbetet med att informera om finskt förvaltningsområde externt till kommuninvånarna och internt till de kommunanställda fortsätter under 2017. Som relativt ny i finskt förvaltningsområde är detta mycket viktigt. Om man inte känner till sina rättigheter, kommer man knappast heller att använda sig av dem. Det är därför viktigt att den sverigefinska minoriteten får information om finskt förvaltningsområde och sina rättigheter. Likaså är det viktigt att nå ut till kommunens medarbetare, så att de känner till betydelsen av finskt förvaltningsområde och därmed bättre kan bemöta sverigefinska kommuninvånare.

Nollmätningen som gjordes i samband med behovsundersökningen på våren visade att de svarande var mest missnöjda med kommunens informationsarbete på finska. Här finns alltså mycket att göra. Under 2016 lanserades en finskspråkig hemsida och informationen på svenska utökades. På den finska sidan samlas information om aktuella evenemang och satsningar. Under året har kommunen även annonserat om alla aktiviteter på finska och svenska i lokaltidningen och en del övrigt material har tagits fram på finska. Under 2017 tas ytterligare material fram, även i tryckt format, vilket har önskats av de äldre sverigefinnarna. Även en Facebook sida för förvaltningsområdet lanseras och information om förvaltningsområdet kan lämpligen även inkluderas i nästa version av "Vägvisaren".

Som en del av det interna informationsarbetet läggs information om finskt förvaltningsområde ut på Navet, kommunens intranät. Chefer uppmanas informera om finskt förvaltningsområde i sina verksamheter och samordnaren kommer även att fortsätta delta i olika möten och APT:n för att informera om förvaltningsområdet. Förslagsvis kan även en inbjuden gästtalare föreläsa om nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde på någon av ledarsamlingarna under 2017.

För att kommunen ska kunna erbjuda service på finska är det avgörande att det finns personal med kunskaper i finska. I detta avseende är det viktigt att dels rekrytera finskkunnig personal, dels ta vara på nuvarande medarbetares kompetens och utveckla den. För att lyckas anställa flera personer med kunskaper

i finska, bör det ingå i kommunens platsannonser att kunskaper i finska är en merit.

Personundersökningen som genomfördes på våren 2016 visade att det då fanns 24 medarbetare som kan använda finska i arbetet. Av dessa var elva personer intresserade av att förbättra sina kunskaper i finska. Under 2017 kommer kommunen att ordna en kurs i finska för alla anställda som visat intresse för kompetensutveckling. Detta är en mycket viktig satsning för att förbättra tillgången till service på finska. Ett annat sätt att förbättra den finska servicen är att synliggöra de kommunanställda som talar finska, till exempel genom ett pins av något slag.

Inflytande, delaktighet och samråd

Redan under första året som finskt förvaltningsområde inledde kommunen samrådet med representanter för den sverigefinska minoriteten. Under 2016 har samrådsgruppens medlemmar utökats och nästa år fortsätter arbetet i samma sammansättning. Preliminärt kommer gruppen att träffas fyra gånger under 2017.

Med beaktande av Finlands 100-årsjubileum år 2017, tillsatte samrådsgruppen under hösten även en arbetsgrupp som ser på hur kommunen kan uppmärksamma jubileet. Arbetsgruppen kommer att fortsätta under 2017.

Liksom tidigare år, kommer det under 2017 även att ordnas ett öppet samråd som riktar sig till alla intresserade kommuninvånare. De öppna samrådsmötena är viktiga för att kommunen ska kunna nå ut till en större grupp sverigefinnar – även de som inte är med i samrådsgruppen och inte heller är aktiva i någon av de finska föreningarna. Mötet är en chans för alla intresserade att ställa frågor och ge feedback till kommunen. På det här sättet identifieras nya utvecklingsområden och behov.

Samordning

Samordnarens tjänst kommer från och med årsskiftet att var på 50 procent; i övrigt sker inga ändringar i samordnarens uppdrag.

Uppföljning

Verksamhetsplanen och budgeten följs upp på den finska samrådsgruppens möten. Kommunen redovisar även statsbidragets användning årligen till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Budget 2017

Som medlem i finskt förvaltningsområde får Mariestads kommun årligen ett statsbidrag på 660 000 kronor. Statsbidraget ska användas till de merkostnader som minoritetslagen föranleder och för att stödja användningen av finska.

Område	Summa
Förskola	60 000 kr
Äldreomsorg	55 000 kr
Språk och kultur	160 000 kr
Information, finskspråkig service och samråd	85 000 kr
Samordning	250 000 kr
Oförutsedda kostnader	50 000 kr
Totalt	660 000 kr